

timiditate ulla, Cor Iesu Dominatorem et Dominum corde recto et alta cervice acclamare aggrediantur, ad similitudinem Patris testimonium de Filii sui divinitate et complacentia red-
dentis. « Venit hora ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se praestare Deo » (1). Adveniat ergo hora ut omnes hoc obsequium praestent Deo, scilicet, confiteantur nomen Iesu coram hominibus, dicentes cum Apostolo: « Ser-
vimus Deo, et gloriamur in Christo Iesu » (2).

Affectus. O Cor Iesu, cuius potestate Pater clarificatur, cuius sanctitate Spiritus magnificatur, cuius merito tota Tri-
nitas superexaltatur! Glorietur gentes in simulacris suis; et divites in divitiis suis; et reges in splendore et magnifi-
centia; duces, in copiis; milites, in hasta, gladio et clypeo; gloriatur quis in vestitu, in sapientia, in maiestate, et dia-
demate; gloriatur fortis in fortitudine sua; superbus in laude; carnales in voluptatibus; iusti in sanctitate: ego in te semper gloriabor. Sis tu, o Iesu, Dominus meus, dux meus, splendor meus; sis tu divitiae meae, gaudium meum, fortitudo mea, gloria mea, nunc et in perpetuum.

Deprecatio. Respice, quaesumus, misericordiosissime Deus, in Cor dilectissimi Filii tui, in quo tibi bene com-
placuisti, eiusque SS. Cordis moeroribus, quos nostri causa pertulit, et dignis satisfactionibus, quas pro nobis tibi persolvit, placatus, concede, corde contrito petentibus, nostrorum nobis veniam peccatorum; et tanto Christi amore cor nostrum ac-
cende, ut ipsius divini Cordis affectibus prorsus omnes in-
censi, secundum Cor tuum inveniri mereamur. (Ex quodam antiquo Off. Parv. Nilles).

(1) IOANN. XVI, 2.

(2) Ad Philipp. III, 3.

CONCIO XXII.

THEMA: Et de plenitudine Eius omnes
nos accepimus.

(IOANN. I, 16).

IDEA CONCIONIS

- PROP.** Cordi Iesu gratiae referendae, quia de plenitudine Eius omnes nos accepimus.
- DIVISIO.** I. De plenitudine paternitatis Eius, accepimus vocationem; II. De plenitudine sanctitatis Eius, accipimus perfectionem; III. De plenitudine auctoritatis Eius, accipiemus gloriam.
- PARS I.** a) Iudaei acceperunt ab Eo vocationem ad populum Dei effor-
mandum; b) Gentiles ad Ecclesiam constituendam; c) Iusti ad status perfectiores sequendos.
- PARS II.** Accipimus ab Eo perfectionem; a) Mediante doctrina; b) Gratia; c) Exemplo.
- PARS III.** Per Eum accipiemus gloriam: a) Est enim Dominus gloriae ratione et divinae et humanae naturae; b) Et est adeptor gloriae sibi et nobis.

Exordium. Quod de gloria Domini, quam omnes crea-
turae laudant, quia omnes de ea et cum ea aliquid partici-
pant, scribit propheta; nos de SS. Corde Iesu cantare va-
lemus una voce, dicentes: « A summo coelo egressio eius, et occursum eius usque ad summum eius; nec est qui se ab-
scondat a calore eius » (1). Nam revera, a summo coelo oriens, e sinu, nempe, aeterni Patris, Verbum divinum in tempore humanatum, semper per summum coelum iter fecit;

(1) Psalm. XVIII, 7.

tum quia, susceptione humanae naturae, nullum in divina passum est detrimentum, tum quia, sanctitate ipsius humanae naturae, omnes homines et angelos superavit: tum denique, quia in hominibus degens, una cum Patre Deo vivebat, splendoribus gloriae eius circumamictum. Hinc est, quod non sit, qui se abscondat a calore, idest, a potestate, auctoritate et beneficentia eius, ad similitudinem solis in altissimo firmamento coeli refulgentis. Nulla namque creatura umquam fuit, nec erit, quae lucem vel ardores huius Cordis non participet, sicut nihil in natura lucidum, nihil calidum, quod a sole non oriatur, qui est causa omnis lucis et caloris. Et per hunc modum de plenitudine Cordis Iesu omnes nos accepimus; unde haec a me stabilitur

Propositio. *Cordi Iesu gratiae referendae, quia de plenitudine eius omnes nos accepimus.*

Triplici potissima plenitudine, quoad nos, Iesus Christus apparuit mundo circumdatus, ad modum triplicis aurei diadematis. Prima fuit plenitudo paternitatis; secunda, plenitudo sanctitatis; tertia, plenitudo auctoritatis; et ex unaquaque earum, nos mortales et infirmi speciale donum eramus consequuturi. Nam de plenitudine paternitatis, vocationem, de plenitudine sanctitatis, perfectionem, et de plenitudine auctoritatis, gloriam; ut enim ait S. Petrus Chrisologus: « Christus venit suscipere infirmitates nostras et suas nobis conferre virtutes; humana quaerere, praestare divina; accipere iniurias, dare dignitates: ferre taedia, deferre sanitates; quia medicus, qui non fert infirmitates, curare nescit; et qui non fuerit cum infirmo infirmatus, infirmo non potest conferre sanitatem » (1). Quia ergo triplicem sustentabamus infirmitatem, discessum nempe a Deo, lapsum in peccatum, et exclusionem a regno coelesti, singulis ita optima medicamenta opposuit, ut a discessu divino per vocationem, a lapsu, per sanctitatem, ab exclusione e coelo per suam auctoritatem nos liberaret.

(1) *Sermon. L.*

Divisio. Ideo brevius: Cordi Iesu referendae gratiae, quia de plenitudine eius: I. *Accepimus vocationem*; II. *Accipimus sanctitatem*; III. *Accipimus gloriam.*

PARS I. — ACCÉPIMUS VOCATIONEM.

De plenitudine paternitatis Christi, accepimus vocationem. Quia misit Deus Filium suum in mundum, non ut iudicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum, praeter paternitatem sibi propriam, ratione divinae naturae, Eum Deus Pater plena auctoritate donavit, etiam in quantum est homo, de qua loquens aiebat: « Omnia mihi tradita sunt a Patre meo » (1); accepit enim, ut homo et secundum formam servi eam, quam ab aeterno habet ut Deus auctoritatem. Accepit ergo, etiam ut homo, paternitatem super omnes homines. Nam super illud: « sicut dedisti ei potestatem omnis carnis » (2), legitur; « siquidem ei ut homini et omnium hominum Redemptori, daturum te promisisti potestatem in omnes homines, ut omne quod dedisti ei, det eis, vitam, scilicet, aeternam, id est omnibus electis secundum propositum voluntatis tuae, quos illi dedisti in peculium utpote ab eo redemptos et omni benedictione spirituali in coelestibus per ipsum et in ipso repletos » (3). Proprium autem paternitatis est, sicut in natura filios procreare, ita in gratia generare et nutrire.

Quam Christi paternitatem Apostolus sic praedicavit: « Et omnia (*Deus Pater*) subiecit sub pedibus eius; et ipsum dedit caput supra omnem ecclesiam, quae est corpus ipsius et plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur » (4); a capite enim, vitam omnia desumunt membra, et ab anima corpus habet operationem et esse. Hac ergo suprema paternitate praeditus, venit Christus vocare omnes; et merito ipsius, Abraham

(1) *MATTH. XI, 27.*

(2) *IOANN. XVII, 2.*

(3) *NAT. ALEX. in Ioann. XVII.*

(4) *Ephes. I, 22, 23.*

caeterique antiqui iusti vocati sunt et electi. Unde: de plenitudine paternitatis eius

a) Iudaei acceperunt vocationem ad populum Dei eformandum. En modus. Dixit Dominus Abraham: «Egredere de terra tua, et de cognatione tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstravero tibi. Faciamque te in gentem magnam, et benedicam tibi, et magnificabo nomen tuum, erisque benedictus. Benedicam benedicientibus tibi, et maledicam maledicentibus tibi, atque in te benedicentur universae cognationes terrae» (1). Terra promissa Abrahamo, fuit regio Iudaeorum, ut ait martyr Sthephanus: «Et inde postquam mortuus est pater eius transtulit illum in terram istam, in qua nunc vos habitatis» (2). Gens magna fuit populus, sive natio Iudaeorum, ut ait D. Petrus in secunda concione Hierosolymis facta: «Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob, Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Iesum» (3). Et semen Abrahae, in quo omnes gentes benedicentur, secundum divinum eloquium, erat Christus, iuxta Apostolum: «Abrahae dictae sunt promissiones et semini eius. Non dicit: in seminibus quasi in multis, sed quasi in uno: Et semini tuo, quod est Christus» (4). Quia ergo nec ante, nec post Christum ullus, nisi merito ipsius iustificatur, en quomodo de plenitudine eius Iudaei acceperunt vocationem ad populum Dei eformandum.

b) Gentiles ad ecclesiam constituendam. De Messia praedictum fuerat: «Ecce dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terrae» (5). Hanc ipse Christus vocationem praedixit Iudaeis: «Dico vobis quia auferetur a vobis regnum Dei et dabitur genti facienti fructus eius» (6). «Dico autem vobis quod multi ab Oriente et Occidente ve-

(1) Gen. XII, 1, 2, 3.

(2) Act. Apost. VII, 4.

(3) Act. Apost. III, 13.

(4) Ad Gal. III, 16.

(5) Isai. XLIX, 6.

(6) Matth. XXI, 43.

nient et recumbent cum Abraham et Isaac et Iacob in regno coelorum: Filii autem regni eiicientur in tenebras exteriores» (1). Hac auctoritate apostolis imperavit: «Euntes, docete omnes gentes» (2). Hac auctoritate, cuius vos administratos, vicarios ac legatos constituo, a me missi ite, non in Iudaeam solum, ut prius, sed in mundum universum; docete omnes gentes, institute in doctrina fidei, quam a me accepistis, non Iudaeos tantum, sed omnium gentium homines. Hanc Paulus primus nuntiavit: «Vobis (Iudaeis) oportebat primum loqui verbum Dei; sed quoniam repellistis illud, et indignos vos iudicatis aeternae vitae, ecce convertimur ad gentes» (3).

c) Iusti ad statum perfectiorem amplectendum. Equidem Christus omnes vocavit, quia omnes perierant; sed specialius quosdam, velut Apostolos ad opus ministerii, assumpsit. Similiter ex fidelibus quosdam ad status perfectiores vocavit, opera consilii commendans, quae utpote talia, non omnibus obligant, ut ait S. Thomas: «Haec est differentia inter consilium et praeceptum, quod praeceptum importat necessitatem, consilium autem in optione ponitur eius, cui datur» (4). Haec autem consilia tria praecipua enumerantur, iuxta triplex genus bonorum, ad usum vitae humanae spectantia; consilium scilicet paupertatis, continentiae et obedientiae. Bonorum enim, dicit D. Ioannes, quaedam pertinent ad concupiscentiam carnis, deliciae scilicet carnis; quaedam vero ad concupiscentiam oculorum, seu divitiae exteriorum bonorum; quaedam autem ad superbiam vitae, veluti honores (5). «Haec autem tria penitus relinquere, et his etiam secundum affectum totaliter renuntiare, ad consilia evangelica pertinet. In quibus etiam tribus fundatur omnis religio, quae statum perfectionis profitetur; nam divitiae abdicantur per paupertatem; deliciae carnis, per per-

(1) Matth. VIII, 11, 12.

(2) Matth. XXVIII, 19.

(3) Act. Apost. XIII, 46.

(4) I, II, q. CVIII, a. 4.

(5) I Epist. c. II, v. 16.

fectam castitatem: superbia vitae, per obedientiae servitutem » (1).

Nunc autem, quod a Christo hanc vocationem accepimus, patet. Ad statum perfectae continentiae, cum ait: « Sunt eunuchi qui seipsos castraverunt propter regnum coelorum. Qui potest capere capiat » (2). Ad perfectionem paupertatis inquit: « Vade, vende quae habes, et da pauperibus » (3). Ad perfectam obedientiam, dicens: « tollat crucem, et sequatur me » (4); et: « veni, sequere me » (5).

PARS II. — ACCIPIMUS SANCTITATEM.

De plenitudine sanctitatis Christi accipimus perfectionem. Tria sunt quibus ad sanctitatem promovemur; doctrina scilicet, gratia et exemplo: doctrina per modum enuntiationis; gratia per modum interioris auxilii: exemplo per modum externi incitamenti.

Plenitudinem doctrinae Christi probavimus supra (vide conc. XVIII et XIX), admirando Cor Iesu plenum thesaurorum sapientiae et scientiae. Plenum gratia et sanctitate consideravimus Cor Iesu (conc. X), velut iustitiae receptaculum. Plenum virtutibus, exemplar factum est nobis, ubi de eo, veluti de abyso virtutum omnium disseruimus (conc. XIV). Unde de plenitudine sua accipimus

a) doctrinam, seu veritatem. Quam plenitudinem annuntians, ait D. Ioannes: « Et vidimus Eum (idest Verbum caro factum) plenum gratiae et veritatis » (6); idest plenum gratia in operibus suis mirabilibus, et plenum veritate in sapientia verborum oris sui. Cuius quidem sapientiae, plene participes facti sumus, ipso teste: « Omnia quaecumque audi

(1) D. THOM. I, II q. CVIII, a. 4.

(2) MATTH. XIX, 12.

(3) MATTH. XIX, 21.

(4) MATTH. XVI, 24.

(5) MATTH. XIX, 21.

(6) I, 14.

a Patre meo, nota feci vobis » (1). Ideo super illud « plenum... veritatis », scribit Nat. Alex.: « plenus veritate, quam nos docuit ut Magister, et qua legis ceremonias implevit ». Unde communiter ab ipsis Iudaeis Magister appellabatur: « Magister, scimus quia verax es » (2). Ipse se magistrum nominat: « Si ergo ego lavi pedes vestros, Dominus et Magister » (3). « Vocatis me: Dominus et Magister, et bene dicitis; sum enim ».

b) Deinde gratiam. Vidimus enim eum plenum gratiae. « Plenum gratiae, quia Spiritum Sanctum eiusque dona sine mensura accepit. Plenum gratiae, gratum facientis et gratis datae; plenum gratiae, quam in nos effudit abunde. Plenum gratiae, qua nos a maledicto legis liberavit, nosque Deo per mortem suam reconciliavit... Plenum gratiae et veritatis, quia complementum est promissionum omnium, quae originem suam ex gratia, seu misericordia Dei habuerant, et veritatis omnium figurarum » (4). Et quia plenus erat, ut inde omnes acciperemus, ideo de suae gratiae plenitudine, omnes participamus. « Ex plenitudine gratiae Christo inexistente, inquit S. Evangelista, omnes nos qui in ipsum credimus, gratiam fidei, remissionis peccatorum, iustitiae, dona Spiritus S. accepimus, pro mensura donationis eius, qui plenitudinem illam habuit ut eam ceu caput in membra sua effunderet » (5). Ipse enim, ait Apostolus: « est caput corporis Ecclesiae, qui est principium, primogenitus ex mortuis; ut sit in omnibus ipse primatum tenens; quia in ipso complacuit omnem plenitudinem habitare, et per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis eius sive quae in terris, sive quae in coelis sunt » (6).

c) Tandem accipimus exemplum. In omnibus enim quae praecepit, fideles suos anteit; non solum quia vita et

(1) IOANN. XV, 15.

(2) MATTH. XXII, 16.

(3) IOANN. XIII, 14.

(4) NAT. ALEX. in Ioann. I, 14.

(5) NAT. ALEX. in Ioann. I, 16.

(6) Ad Coloss. I, 18, 19.

moribus sanctus, non solum quia ardua et difficilia virtutum aggressus, sed quia prius operatus est, quam docuit: « Coepit Iesus facere et docere » (1). Parum ergo erat (Christo) hortari Martyres verbo, nisi prius firmaret exemplo. (S. August. super Psalmos; in Officio maioris hebdomadae). Notate obiter triginta annorum spatio, vitam obscuram duxisse; tres novissimos praedicationi dedisse; quo significatur facto, exempla sexcenta praebuisse. Ideo: « exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis » (2). « Exempla sublimia, quibus ad modum lucis solaris in altissimo firmamento irradiantis, omnes penitus gressus hominum in viam rectam dirigit, illuminat, ac pandit ea, quae sufficerent imitationi et sequelae, etsi per hypotesim coelestis eius doctrina non extaret. Unde: « si mihi non vultis credere, operibus credite » (3). Quasi diceret: si divinitati, doctrinae et praeceptis simul ac consiliis, quae praedico, non vultis fidem habere, attendite facta, quae divinitatem et sapientiam ac sanctitatem alte propugnant, ut in me credatis.

PARS III. — ACCIPIEMUS GLORIAM.

De plenitudine auctoritatis eius accipiemus gloriam. Quia Christi auctoritas, utpote suprema, usque ad coelos pertingit: « data est mihi omnis potestas in coelo et in terra » (4); non per alium, quam per eum, electi ingressum in coelum consequentur: « Nemo venit ad Patrem, nisi per me » (5). Idest: « Ego do vitam aeternam, ad eam homines morte et resurrectione introduco. Nullus ad eam pervenit nisi per me, quatenus Mediatorem et Redemptorem; nemo, nisi mihi et in me credat, nemo nisi me docente, ducente, et operante » (6).

(1) *Act. Apost.* I, 3.

(2) *IOANN.* XIII, 15.

(3) *IOANN.* X, 38.

(4) *MATTH.* XXVIII, 18.

(5) *IOANN.* XIV, 6.

(6) *NAT. ALEX.* hoc loc.

a) Est enim Dominus gloriae, tum ratione divinae naturae, quam ut Deus ab aeterno habet; unde sicut Pater, quia Deus est, Dominus est; ita Christus, qui Filius Dei Patris est, etiam, secundum naturam divinam, Dominus gloriae est; tum ratione humanae naturae, secundum quam Pater suscitavit illum a mortuis, « constituens illum ad dexteram suam in coelestibus, supra omnem principatum et potestatem et virtutem et dominationem, et omne nomen, quod nominatur, non solum in hoc saeculo, sed etiam in futuro » (1).

b) Deinde habet hanc in gloria plenam auctoritatem quia est adeptor gloriae, sibi et nobis.

Sibi quidem; quia de morte et auctore mortis triumphans luctamine passionis, gloriam resurrectionis et triumphum gloriae meruit; unde videmus eum « propter passionem mortis, gloria et honore coronatum » (2). Et nobis: nam, ut scribit S. Leo, per eum « non solum paradisi possessores firmati sumus, sed etiam Coelorum in Christo superna penetravimus; ampliora adepti per ineffabilem Christi gratiam, quam per diaboli amiseramus invidiam. Nam quos virulentus inimicus primi habitaculi felicitate deiecit, eos sibi incorporatos Dei Filius ad dexteram Patris collocavit » (3).

Unde: *data est mihi omnis potestas*. Idest: data est mihi a Patre, tamquam victori mortis et hominum redemptori, summa auctoritas, summum imperium, super omnem creaturam; quam habui ab aeterno ut Deus, et ut homo ab incarnatione; quam quidem auctoritatem, ut homo et ut Deus, nunc in coelo plenissime exercet, malos perdendo et bonos in vitam aeternam transferendo.

Consequentia. Ergo Cordi Iesu referendae sunt gratiae, a quo tanta bona suscipimus: ut enim scribit D. Thomas: « manifestum est quod benefactor, in quantum huiusmodi, est causa beneficiati; et ideo naturalis ordo postulat, ut ille,

(1) *Ad Eph.* I, 20 et seq.

(2) *Ad Hebr.* II, 9.

(3) *Serm. I de Ascens. Dom.*

qui suscipit beneficium, per gratiarum recompensationem convertatur ad benefactorem » (1); semper enim oportet quod effectus ordinetur ad finem agentis. In quantum autem Cor Iesu est pater noster, ab eo suscipimus novum esse filiorum; in quantum est sanctissimum, nova forma ab ipso induimur; ex hoc, quod summae auctoritatis est, ad finem supernaturalem et vocat et evehit. Quia ergo, esse filii Dei, et sanctificari per Filium naturalem, et consortes fieri gloriae, sunt bona quae omnem existimationem excedunt, en quare Cordi Iesu referendae sunt gratiae operibus bonis, dando illi honorem, et confitentes ore ad salutem, ut a nobis et sit confessio et magnificentia in conspectu Eius, *semper gratias agentes Deo Patri per Ipsum.*

Affectus. O Sanctissimum Cor Iesu! Quid retribuam tibi pro omnibus quae retribuisti mihi? Cor, Dei sanctitate plenum, Dei amore incensum! quid retribuam pro tanto beneficio, quo de tua plenitudine me miserum, effecisti participem? Tui cognitionem per fidem, accessum ad Te per vocationem, sanctitatem tuam per sacramenta, tuam carnem et sanguinem per Eucharistiam, tuum amorem per Cordis cultus revelationem, homines fragiles, mortales, peccatores participare fecisti. Etiam de tua aeterna felicitate, in gloria efficies. O mira dignatio! O tenerrima amoris diffusio! O inaestimabilis divinitatis participatio!

Deprecatio. Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti, tribue quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. (Ex Missa de SS. Sacramento).

(1) II^a-II^{ae}, q. CVI, a. 3.

CONCIO XXIII.

THEMA: Benedictiones patris tui confortatae sunt benedictionibus patrum eius, donec veniret desiderium collium aeternorum.

(Gen. XLIX, 26).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu exoptandum, quia est desiderium collium aeternorum.

DIVISIO. I. Est desiderium totius creaturae, si literaliter sensus sumatur;

II. Est desiderium praecipue eminentium sanctorum, si symbolice accipiatur.

PARS I. Est desiderium totius creaturae; seu: *A)* Iustorum, adventum eius expectantium; quia: *a)* Cognoscebant; *b)* Quia indigebant; *c)* Quia eis de Redemptore factae sunt promissiones. *B)* Est desiderium totius humanae naturae: *a)* Libertatem et gratiam expectantis; *b)* Felicitatis gaudium desiderantis. *C)* Est desiderium naturae etiam sensibilis sperantis affectu naturali: *a)* Remotionem maculae; *b)* Sanctificationem; *c)* Pulchritudinem; *d)* Quietem.

PARS II. Est desiderium eminentium sanctorum, nempe: *A)* Coelorum desiderantium: *a)* Videre; *b)* Adorare; *c)* Servire Ei. *B)* Iustorum eminentium antiquorum, scilicet: *a)* Patriarcharum; *b)* Prophetarum; *c)* Caeterorumque expectantium. *C)* Sanctorum christianorum amantissimorum cupientium: *a)* Amare; *b)* Gustare; *c)* Videre; *d)* Et amplecti.

Exordium. Cur mirandum est, omnes sanctos qui delicias Cordis Iesu gustavere semel, illius desiderio ardentius accendi, si prisci illi, praecedentibus aetatibus iusti, sola promissione adventus ipsius, magna expectatione expectavere? Et quid mirum iustos universos simul ac peccatores, rationalia ac insensibilia, angelica et humana, universa quae con-